

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 11. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

intézkedések az ásványvagyon gazdaságosabb felhasználására
/1. rész/

1983. augusztus 11. - korszerűsítették és kibővítették az építő- és építőanyagipari ásványi anyagok nyilvántartását, s ehhez az adatgyűjtést. most már nemcsak az új feltárásokat és művelt ásványi előfordulásokat rendszerezik, hanem valamennyi furásról - akármilyen célú is legyen az - megkapják a földréteg összetételére vonatkozó adatokat, s használhatóságuk szempontjából minősítik és kategóriába sorolják az itt található ásványokat is. nyilvántartásuk így mind teljesebb lesz, s ez jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy az eddiginél ésszerűbben gazdálkodjanak nemzeti vagyunk e nagy hányadával. az építő- és építőanyagipari ásványi nyersanyagok felhasználásának fejlesztésére már fél évtizede folytatnak kutatásokat az évm szakemberei más tárca és intézmények munkatársaival együttműködve. a hazai ásványi nyersanyagvagyon felkutatásában, pontos feltérképezésében különösen érdekelt a tárca, mert az országban kitermelt összes ásványi nyersanyag kétharmadát - évente csaknem 80 millió tonnát - az építő- és építőanyagipari vállalatok hasznosítják. a hosszútávú fejlesztésekhez, új bányák nyitásához azonban nem elegendő az előfordulások ismerete, nélkülözhetetlen annak előrejelzése is, hogy készleteink várhatóan mennyi időre elegendőek. a lelőhelyek közelében is csak akkor kifizetődő új üzemet telepíteni, ha folyamatos kitermelés mellett is legalább 25-50 évtendőre elegendő nyersanyagot rejt magában a föld. ezért elkészítették az ásványi nyersanyag-előfordulások prognózistérképét, aminek eredményeként ma már bányüzemeink csaknem 80 százaléka megfelelő készletekkel rendelkezik.

az idén már 500 ezer tonna olyan betont használ fel az építőipar, amelyhez kavics helyett mészkövet és dolomitot adagolnak - nem mintha a kavics fogytán volna, de ebben a két ásványban jobban bővelkedünk, s eddig alig hasznosítottuk ilyen célokra. egyes mészkövekből nagyobb szilárdságú beton állítható elő, mintha homokos kavicsot adagolnának. most olyan technológia kialakításán dolgoznak, hogy ezeknek az adalékanyagoknak a felhasználásával a hagyományosnál nagyobb szilárdságú betont készíthessenek. /folyt. köv./

be/kö sl hgy
00.10 110883 2213

--

sb0002 4 150 mtib1002

intézkedések az ásványvagyon ... /2. rész/

a külföldi beszerzési lehetőségek változása is arra ösztönöz, hogy megfelelő technológia kidolgozásával hasznosítsák azt a néhány, még viszonylag rosszabb minőségű hazai nyersanyagot is, melyet eddig nem tartottak erre érdemesnek. a kutatások során megállapították például, hogy a pécsváradi földpátos homok bizonyos eljárással alkalmazható üveg- és finomkerámiaipari célokra. ipari alkalmazását már megkezdték, amivel négyezer tonna, eddig importált földpátot helyettesítettek hazaiával. külföldi kaolint pótló nyersanyag-keveréket is előállítottak, amelyből egészségügyi kerámiák, és műszaki porcelánok gyárthatók. ugyancsak kaolint helyettesítenek az ugynevezett vörösre égő agyaggal, amelyből évente mintegy 5.5 millió négyzetméter padló- és falburkoló lapot gyártanak.

kiemelten foglalkoznak új építőipari nyersanyagok további feltárásával, gyakorlati alkalmazásának meghatározásával, tovább keresik az eddig külföldről vásárolt ásványi anyagok hazai helyettesítésének lehetőségét, valamint a hulladékok és melléktermékek eddiginél nagyobb arányú hasznosításának módját.

/mti/
be/kö sl hgy
00.10 110883 1157

--

sb0003 4 150 mtib1003

gazdaságosabb öntözés - nagyobb terméseredmény

1983. augusztus 11. - mikor és mennyit öntözzünk? - ennek meghatározására az eddigiéknél gazdaságosabb és eredményesebb eljárást dolgoztak ki a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet munkatársai. a korábbiaktól eltérően nem a talaj nedvességtartalmát vizsgálják, hanem azt mérik, a növény milyen mértékben tudja felszívni a fejlődéséhez nélkülözhetetlen vizet. eszerint döntenek arról, hogy kell-e már öntözni a földet, s ha igen, mennyi víz szükséges. ezzel az eljárással biztosíthatják a növény optimális fejlődését; ha időben juttatják elegendő vízhez, gyökerével nem tör a mélyebb, vizet tároló rétegek felé, táplálékát növekedéséhez hasznosíthatja, s felesleges vízhez sem jut, amitől a növény befülledhet.

a vituki szakemberei által kidolgozott eljárást a mezőhéki állami gazdaság cukorrépa tábláin próbálták ki. összehasonlításként háromféleképpen gondozták a növényt: egy részét nem öntözték, másik részét a hagyományos módszerek alapján juttatták vízhez, míg a fennmaradó területen folyamatosan ellenőrizték a növény vízfelvételeinek lehetőségét. a kísérlet eredménye igazolta várakozásukat, hektáronként 1-3 tonnával több, tiszta cukormennyiséget nyertek abból a termésből, melynek öntözésénél az új módszert alkalmazták. ugyanakkor ezt a hagyományos, naptár szerinti öntözésnél felével kevesebb víz kijuttatásával érték el. ez különösen az idejéhez hasonló száraz időjárási viszonyok között jelentős.

a szakemberek kiszámították, hogy egy 100 hektáros terület optimális öntözésének meghatározásához elegendő a talajviszonyoktól függően kiválasztott három ponton, a növény fejlődésétől függően háromféle mélységben elhelyezni a növény vízfelvételeinek lehetőségéről tanuskodó elektrodákat. eredményeiket egy műszer segítségével olvashatják le, s így körülbelül 50 ezer forintból megoldható a növény vizigényének folyamatos ellenőrzése. az új műszer és a hozzá tartozó elektrodák gyártásáról a radelkis elektrokémiai műszergyártó szövetkezettel tárgyalnak. /mti/
be/ka/kö sl hgy
00.11 110883 2059

--

sb0004 4 130 mtib1004

hirdessenek tervpályázatot a moszkva tér átépítésére - egy népfrentülés tapasztalatai /1. rész/

1983. augusztus 11. - a fővárosi tanács a közeljövőben hirdessen pályázatot a moszkva tér rendezési terveinek elkészítésére, mert észak-buda kiemelkedő fontosságú forgalmi csomópontja mind kevésbé képes megfelelni a megnövekedett igényeknek - fogalmazódott meg a javaslat a hazafias népfrent i., ii. és xii. kerületi várospolitikai munkabizottságainak közelmúltban megtartott együttes ülésén. a tanácskozáson, amelyen több százan vettek részt, elhangzott: a moszkva tér átépítésének gondolata már tíz évvel ezelőtt felvetődött, de akkoriban nem álltak rendelkezésre a szükséges anyagi erőforrások. azóta számos intézkedéssel próbálták javítani a helyzetet, ám nem sok eredményt értek el. a jelenlévő szakemberek szerint elérkeztünk a 24. órához, s amennyiben belátható időn belül nem teremődnek meg a radikális megoldás, fejlesztés feltételei, úgy még kritikusabbá válnak az itteni állapotok.

a közlekedés kapcsán elmondták, hogy a tér megközelítése igen nagy nehézségekbe ütközik, mivel a bevezető utak átbecsátóképessége szűk. az elmúlt években csupán a széna téren bővítették a keresztmetszetet, ám a szilági erzsébet fasorban és a vérmezőnél rendszeresen a torlódások. hiába szélesítették a tér északi oldalán futó utat egy új sávval, a kellemetlenségek továbbra sem mérséklődtek. a közelmúltban felújították a szilági erzsébet fasor villamosvágányait, ám ezzel gyakorlatilag ismét csak elhalasztódott a szélesebb ut építésének kezdete. bonyodalmakat okoz az is, hogy a kockakő-burkolat elhanyagolt állapotban van. a villamosok, a csehszlovákiából beszerzett tátra-típusok valóban új szint hoztak, de problémákat is felvetett megjelenésük. például ahhoz, hogy megfordulhassanak, hurokvágányra van szükségük.

a moszkva téren évtizedek óta alig van változás, annak ellenére, hogy a forgalom időközben többszörösére növekedett - mutattak rá az együttes tanácskozás résztvevői, akik nem voltak kedvező véleménnyel a gyalogosforgalom lehetőségeiről sem. az átépítések, végállomás-áthelyezések következtében szinte lehetetlen úgy átmenni az egyik oldalról a másikra, hogy az embereket ne fenyegetse balesetveszély. a járdaszegélyek túlságosan magasak, s ezért gyakori, kivált az idősebbeknél, az elbotlás, az elesés. a vágányok körbehálózják a teret, ezzel megnehezítik, lassítják az átszállóforgalmat.

/folyt. köv./

gi/pá/mz
00.12 110883 2450

--

sb0005 4 130 mtib1005

hirdessenek tervpályázatot ... /2. rész/

a terület észak-buda központjának számít, mégsem rendelkezik kellő számban kereskedelmi egységekkel - hangzott el a tanácskozáson, s jellemző példaként említették, hogyha valaki be akar vásárolni, annak a mártírok útjára kell elmennie. a meglévő boltok kicsik, s áruválasztékuk sem felel meg általában a követelményeknek. a fény utcai piac egyedül nem képes állni a vásárlók rohamát, ezért célszerűnek látszik újabb bevásárlóközpontt építeni.

várostervezési és építészeti szempontból is sok kívánnivaló merült föl a csomóponttal kapcsolatban. rendezetlennek találták a netek utca és a moszkva tér közötti térséget. bántó a lövőház utca széna téri torkolatának beépítetlensége, a lebontott fegyház mögött előbukkanó ganz villamossági művek látványa. zavaró a kiszélesített csalogány utcában található két tűzfal, amely akadályozza a kilátást. ugyancsak szemet szur a metró pénztárcsarnokának a teteje, amelynek formáját, irányát és itteni elhelyezését téves döntésnek minősítették a fórum résztvevői. hasonlóképpen balsikernek könyvelték el a bódékat, az ugynevezett gombákat, amelyek méltatlanok a tér multjához, de jelenéhez is. nem nyerte meg a tetszést a közelmúltban felállított szobor sem, elsősorban amiatt, mert így minimálisra zsugorodott a zöld felület.

a várospolitikai munkabizottság tagjai egyetértettek abban, hogy több lépcsőben megvalósítható, mai szemléletünknek megfelelő végleges megoldásokat tartalmazó tervekre van szükség. olyan tervekre, amelyek alkalmasak az összetett feladatok színvonalas megvalósítására. ugyanakkor kívánatos, hogy a tervezők mindent megőrizzenek, megmentsenek, ami méltó a fennmaradásra. a hazafias népfrent kerületi bizottságai készek a további együttműködésre, arra, hogy fórumot teremtsenek a formálódó elképzelések társadalmi vitáira. /mti/

gi/pá/bc/mz hgy
00.12 110883 1873

--

sb0006 4 160 mtib1006

magyar tv-produkciók nemzetközi fesztiválok

1983. augusztus 11. - a közeljövőben sorra kerülő két nemzetközi fesztiválra kaptak meghívót a magyar televízió produkciói. augusztus 15. és 21. között a kanadai banffban rendeznek televíziós találkozót, amelyen első alkalommal vesznek részt hazai alkotóműhelyekben készült filmek. a dokumentumműsorok keretében a kötelék, valamint a börtönben az uram című filmet vetítik le. az előbbi operatőr-rendezője, edelényi gábor a nyiregyházi mezőgazdasági főiskolán dolgozó három fiatal kötelék-műrepülő gyakorlatát kapta kameravégre a mult esztendőben. a film a kötelék kialakulásáról, egy gyönyörű és nem veszélytelen sport műhelytitkairól ad képet. a másik alkotásban két fiatal rendező, gém györgy és moldova ágnes a magyarországi börtönökben folyó nevelőmunkát mutatja be.

e hónap 16-tól salzburg operafilmek fesztiváljának ad otthont. a háromévenként sorra kerülő rendezvényen a magyar televízió versenyfilmjeként székely endre: kőzene című operáját vetítik le. a tv zenés színházának felkérésére született kompozíciót - amelynek librettóját vészi endre írta - idén áprilisban láthatták-hallhatták a tv-nézők. a 36 perces, négy jelenetből álló mű egy társát kereső leány történetéről szólva a divatos magatartásformákat meglovagló látványművészet, az igazi tartalom nélküli művészi modernkedés ellen lép fel. a mikó andrás rendezte film főszerepeit csengery adrienne, gáti istván és korcsmáros péter énekl; az állami hangversenyzenekart mihály andrás vezényli.

a fesztivál zsűrijében a magyar televíziót strausz kálmán, a komolyzenei osztály vezetője képviseli.

a salzburgi fesztiválon rendszeresen szerepelnek magyar tv-alkotások. legutóbb lendvay kamilló tisztességtudó utcalány című operája aratott sikert, 1977-ben pedig a rendezvény különdíjával tüntették ki vajda jánosnak barabbás című művét. /mti/

i/kj/bc/mz hgy
00.13 110883 1899

--

sb0007 4 130 mtib1007

ifjuvezetők vii. országos találkozója

1983. augusztus 11. - orosháza ad otthont augusztus 15-18. között az ifjuvezetők vii. országos találkozásának.

az ország minden tájáról mintegy 350 ifjuvezetőt várnak a találkozóra, amelyen többek között megvitatják a kisz és az uttörőszövetség időszerű tennivalóit, a közösségszervezés módszereit, az ifjuvezetők legfontosabb feladatait.

a találkozáson részt vevők ellátogatnak a környék üzemeibe, gazdaságaiba, találkoznak a helyi kisz-esekkel, és szekcióüléseken beszélnek meg egy-egy részfeladat alapvető tennivalóit. így szó lesz arról, hogy az ifjuvezetők - mint a legfontosabb láncszemek az uttörők és a kisz-esek között - mit tehetnek a kisz-életre történő felkészítésben. külön elemzik, hogy az ötnapos tanítási hét bevezetésével a szabadidő hasznos eltöltése érdekében az uttörőknek milyen további programokat szervezhetnek, hogyan alakíthatnak ki kapcsolatokat a közművelődési intézményekkel. játéktanítás, játékmódszerek átadása is szerepel a találkozó programján. az egyik szekcióban arról cserélnek tapasztalatot, hogy az ifjuvezetők milyen segítséget adhatnak a gyermekeknek a munkára nevelésben, a pályaválasztáshoz. értékelik az ifjuvezetők munkájának feltételeit, lehetőségeit az uttörőcsapatokban és a kisz-alapszervezetekben. megvitatják az ifjuvezetők képzését is.

a tanácskozásokon, a szekcióvitákon kívül kulturális és sportrendezvények, akadályverseny is gazdagítja az ifjuvezetők vii. országos találkozásának programját. /mti/
i/km/ka/bc/mz hgy
00.13 110883 1534

--

sb0008 4 180 mtib1008 /közönségszolgálat/

iránytaxi a belvárosban

1983. augusztus 11. - szeptember 1-től - egyelőre két hónapig, kísérletként - iránytaxi-járatot indít a fővárosi autótaxi vállalat a madách imre téri és a rosenberg házaspár utcai szakorvosi rendelőintézet között.

a 6-os autóbusz utvonalaának korábbi megváltoztatása miatt a két egészségügyi intézmény közötti közlekedés nehézséget okozott az idős beteg embereknek, ezért a járat indítását a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és az v. kerületi tanács kérte a főtaxi-tól. az iránytaxi utvonala: madách imre tér - anker köz- majakovszkij utca- tanács körút- bajcsy-zsilinszky ut- lengyel gyula utca- rosenberg házaspár utca. visszafelé: rosenberg házaspár utca- nagy ignác utca- szalay utca- szemere utca- szent istván körút- marx tér- bajcsy-zsilinszky ut- tanács körút- madách imre tér.

az iránytaxin a viteldíj 5 forint lesz. /mti/
sr/tr/bc/mz hgy
00.14 110883 0907

--

sb0009 4 160 mtib1009

kőhalom volt - ismét vár áll csesznen

1983. augusztus 11. - megifjodik a bakony egyik legszebb, legimpozánsabb régi erődje, a cseszneni vár: a több éve tartó rekonstrukció során az országos műemléki felügyelőség szakemberei úgy állítják helyre, ahogyan a xiii. században állt. a negyven méter magas erődöt feltevés szerint a csak nemzetség építette. később mátyás király szapolyai istvánnak adományozta, és fia, szapolyai jános örökölte. a vár rövid ideig a nagyhatalmu török bálint kezén is volt. az erődöt hosszú ostrom után 1594-ben adta át a törököknek a maroknyi végvári csapat. a vár később többször cserélt gazdát a kurucok és a labancok között; a legnagyobb kár végül is nem a történelmi csatákban, hanem az 1810-es földrengés következtében érte.

a több mint 700 éves vár, amely néhány esztendeje még roskadt kőhalom volt, jövőre - a község fennállásának 750. évfordulóján - eredeti formájában várja a látogatókat. /mti/
szé/mné/kő az hgy
00.14 110883 0969

--

sb0010 4 160 mtib1010

megkezdődik az egységes tanárképzés - kísérlet a janus panonius tudományegyetemen

1983. augusztus 11. - az új tanévben megkezdődik az egységes tanárképzés a pécsi janus panonius tudományegyetemen; az országos jelentőségű kísérlet lényege az, hogy általános és középiskolai oktatásra egyaránt képesített szaktanárokat képezzenek egyetemi szinten. az új oktatási rendszer tehát a pedagógusképzés tartalmi és módszertani megújítását szolgálja, különös tekintettel a hallgatók gyakorlatközpontú felkészítésére. a kísérlet időtartama tíz-tizenöt év lesz, s a pécsen szerzett tapasztalatok alapján döntenek majd az egységes tanárképzés általános bevezetéséről.

a minisztertanács 1981-ben határozatot hozott arra, hogy a pécsi tudományegyetemen - az általános iskolai tanárok négyéves képzésének folytatása mellett - meg kell teremteni az egyetemi szintű, ötéves időtartamú, egységes tanárképzés feltételeit. ennek megfelelően megszűnt a pécsi tanárképző főiskola és létrejött a janus panonius egyetem tanárképző kara. az új fakultás a másfél éves felkészülés után szeptemberben megkezdte - egyelőre csak a társadalomtudományi szakokon - az egységes képzést, emellett természetesen ellátja az általános iskolai tanárképzés feladatát is.

fischer ernő, a tanárképző kar dékánja elmondta, hogy hat szakpáron indul meg a képzés, mégpedig a következő párosításban; irodalom és magyar nyelv, irodalom és esztétika, magyar és orosz nyelv, magyar és angol nyelv, történelem és orosz nyelv, s történelem és angol nyelv. körülbelül száz hallgató kezdi meg az ötéves tanulmányait ezeken a szakokon. a későbbiek folyamán - a személyi és tárgyi feltételek megteremtésével - további társadalomtudományi szakokra terjesztik ki a képzést. előreláthatóan a nyolcvanas évek közepén megindul az oktatás a természettudományi szakokon is.

az új képzési rendszerben - a kísérleti jellegnek megfelelően - számos tartalmi és módszertani változás történik. bevezetik az úgynevezett kiscsoportos oktatást, azaz minden szakterületen tizenkét-tizennégy hallgató dolgozik majd egy-egy csoportban tanáraik vezetésével. nem az előadás lesz a domináló oktatási forma, hanem az aktívabb szemináriumi és gyakorlati foglalkozás. csökkentik az óraszámot, hogy több idejük legyen a diákoknak az önálló munkákra, s főleg: több időt tölthessenek a könyvtárban. a folyamatos tanulás végett nem különítik el a szorgalmi és a vizsgaidőszakot, hanem négy negyedéves képzési rendszert alakítanak ki és az egyes tantárgyak a negyedévi vizsgával zárulnak. /mti/
igó/bné/az/mz hgy
00.15 110883 2563

--

1983.08.11.

sb0011 4 150 mtib1011

befejeződött a zsanai gázmező feltárása

1983. augusztus 11. - a kőolaj- és földgázbányászati vállalat kutatói a duna-tisza közén befejezték a zsanai gázmező feltárását. a térségben mélyített utolsó két kutat a napokban kötötték össze az országos gázvezetékekkel. a vállalat legjelentősebb gázlelőhelye a fogyasztáshoz igazodva termel. még az idén megnyitják egy másik gázmező, az eresztői lelőhely kutjait, és megkezdődik a próbatermelés a tázlári földgáztelepen is. /mti/
tóa/kné/kö az hgy
00.16 110883 0503

--

sb0012 4 150 mtib1012

szedik a csabagyöngyét

1983. augusztus 11. - a szokottnál tíz nappal, egy héttel korábban kezdték meg a csemegeszőlő szüretelését az agárdi mezőgazdasági kombinátban. elsőként az illatos csabagyöngye szedéséhez láttak hozzá, száznál többen dolgoztak a tőkék között. a kétszázhusz hektáros csemegeszőlő-ültetvény egyharmadán ez a fajta terem; a korai szőlők közül ez a legkedveltebb. naponta hetven tonnányit szednek le belőle, egy részét az üzletekbe szállítják, más részét pezsgőalapanyagként értékesítik, az aromás szőlő ugyanis jelentősen javítja az ünnepi ital minőségét. a csemegeszőlő-szüret előreláthatóan még tíz napig ad munkát a kombinátban. /mti/
dáv/kö az hgy
00.16 110883 0686

--

1983.08.11.

sb0013 4 150 mtib1013

zakóexport

1983. augusztus 11. - tizenegyezer, amerikai megrendelésre készített zakó varrásával végeztek a vörös október férfiruhagyár székesfehérvári üzemében. az első zakószállítmányt szerdán indították utnak a tengerentúlra, a következő pedig a jövő héten hagyja el a gyárat.

a nyári karbantartás megkezdése előtt ez volt a gyár utolsó munkája, a jövő hét elejétől ugyanis leállnak a gépek, a karbantartók kivételével szabadságra mennek a dolgozók, s csak szeptember elsején látnak ismét munkához. /mti/
dáv/kö az hgy
00.17 110883 0541

--

sb0014 4 160 mtib1014

napkollektorok a madárvártán

1983. augusztus 11. - szélkerék huzza, napsugár melegíti a vizet a kiskunsági nemzeti park kondortói ornitológustáborában, a madárvártán. az elektromos léghálózat kiépítése itt nemcsak költséges lenne, hanem a táj arculatát is csufítaná, ezért az elemeket fogták munkára. szélkerék működteti a csőkutatót, s tölti fel a tartályokat, a fürdővizet napkollektorok melegítik 50-60 fokra. a nemzeti park szakemberei - s a pusztai komfortot élvező ornitológusok - szerint a táborban bevált „háztáji méretű, szélmotor, napelem jól alkalmazható lenne az elektromos hálózattól távol eső tanyákon, üdülőkben is. /mti/

lász/kö/mz az hgy
00.17 110883 0671

--

sb0015 4 150 mtib1015

rehabilitációs üzem turkevén

1983. augusztus 11. - harminc mozgássérült és csökkent munkaképességű dolgozó rendszeres foglalkoztatására teremtett lehetőséget a turkevei háziipari szövetkezet. az okisz és a szolnok megyei tanács anyagi támogatásával egy régi lakóházat alakítottak át műhelyekké, öltözőket, fürdőt építettek, mindenütt figyelembe véve a tolékocsival közlekedők helyigényét. a rehabilitációs üzemben munkát vállalók a könyvkötéssel, a diszdoz-, a bőr-, és bőrdiszmu- valamint a gombkészítéssel foglalkozhatnak.

a részleg üzembe állításával és a bedolgozói hálózat fejlesztésével valamennyi turkevén élő s dolgozni vágyó csökkent munkaképességű ember mindennapi munkát kaphat a háziipari szövetkezetben. a tervek szerint később két közeli városban - mezőturon és kisujszálláson - élő csökkent munkaképességűek és mozgássérültek foglalkoztatásáról is gondoskodnak. /mti/

laz/az/gw hgy

08.31 110883 0927

--

sb0016 4 150 mtib1016

debrecen: naponta 40 ezer köbméter viz a keleti-főcsatornából

1983. augusztus 11. - hajdu-bihar megye lakosságának több, mint 85 százaléka, az otthonok fele már vezetékbeli ivóvizet - esztendő óta van a megye minden településén ivóviz-hálózat -, s most tizenegy külterületi városrész, tanyaközpont vízellátását készítik elő. debrecenben, hajduböszörményben és hajdunánáson a lakossági erők jelentős bevonásával fektetik le a külsőségek, a kertészek kis utcáiba is a vízvezeték. a megyeszékhely a tiszalöktől kiinduló keleti-főcsatornából kap vizet; még az idén átadják az újabb - balmazújvárostól kiinduló, tizenhét kilométer hosszú - földalatti vezeték, ezután naponta 40 ezer köbméter ivóviz jut debrecennek. az egyre növekvő igényeket figyelembe véve számításba vették a keleti-főcsatorna harmadik szakaszának a megépítését, és folyik a rétegviz-kutatás, mivel szükség lehet a felszín alatti vízkészletek nagyobbarányú igénybevételére is. /mti/

szü/éva/az/gw hgy

08.41 110883 0991

--

sb0017 4 150 mtib1017

szállító és kereskedelmi vállalat szerződéskötése

1983. augusztus 11. - az ésszerűség és a gazdaságosság jegyében felülbírálta és átszervezte áruszállítását a duna élelmiszer-vegyiáru kereskedelmi vállalat tatai egysége. eddig saját gépkocsijaival és dolgozóival szállította boltjaiba a különböző vegyiárakat, most viszont a 18-as számú volánra bízta ezt a feladatot. a számítások szerint ezzel a munkamegosztással mindkét fél jól jár. a kereskedelmi vállalat megszabadul a fuvarozással járó gondoktól és több időt fordíthat alapvető feladatára, az áruellátás javítására, új, keresett cikkek felkutatására. szállítóeszközeit, kocsikisérőit is átadta a volámnak, s így munkabért is megtakarít. a fuvarozást átvállaló volán vállalat évenként 450 millió forint értékű, háromezerkétszáz féle vegyiárut juttat el a vasutállomásokról a raktárakba, annak kétszázötven komárom megyei és pest megyei budai járásában lévő boltba. /mti/

ráb/wné/az/gw hgy

09.05 110883 0964

--

sb0018 4 150 mtib1018

bodza-bogyó exportra

1983. augusztus 11. - bodzó-bogyót rendelt egy osztrák cég a magyar hűtőipar zalaegerszegi gyáráról; a vadon termő növény gyümölcséből élelmiszerszínezékeket vonnak majd ki. a bodza-bogyó felvásárlását már megkezdték, eddig 32 tonnányit vettek át, a legtöbbet a lengyeltői áfész-től. baranyából szintén jelentős mennyiség érkezett, zalából pedig elsősorban gelse és letenye környékéről várnak nagy tételt. a feldolgozás során a bogyót előbb lehűtik, majd válogatják és csomagolják. az első szállítmányt - kamionokban - ősszel indítják utnak ausztriába. /mti/

tas/kné/az/gw sn

09.11 110883 0616

u

--

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgálat/

pantomim-premier a gellért fürdőben

1983. augusztus 11. - új budapesti szabadtéri játszóhelyet avat augusztus 15-i premierjével a dominó pantomim egyesület; salome című produkciójuknak a gellért hullámfürdő terasza nyújt otthont. az egzotikus téma látványos táncszínház; feldolgozása a „jazz-pantomim”, műfaji meghatározást viseli. a salome-t egyéb feldolgozások alapján köllő miklós írta, a rendezés és a koreográfia is az ő nevéhez fűződik.

szintén ujdonság: a közönség a „függöny lehulltát,, követően éjszakai fürdőzésen vehet részt. /mti/

i/is/gw hgy

09.21 110883 0581

--

sb0020 4 130 mtib1020

a borsod megyei nebulások - iskolai helyzet

1983. augusztus 11. - az általános iskolai helyzettel, az iskolaépítés ütemével, valamint a tanulók szociális ellátottságával foglalkozott csütörtöki ülésén a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság. mint az ülésen elhangzott: a hatodik ötéves terv eddig eltelt időszakában a tervezettnél jóval több új tanterem épült. 1981-ben több mint 250, 1982-ben 300, 1983 első felében pedig több mint száz új tanterem segítette az oktatást. a tanácsok, más intézmények, vállalatok segítségével több mint kétszáz tantermet korábban más célra használt, oktatásra alkalmas épületekben, helyiségekben alakítottak ki. igaz, a tervezettnél lényegesen több volt a megszüntetett tanteremek száma is, amelyek többségét kulturális, közművelődési célokra hasznosították.

a gyermekétkeztetés helyzetét vizsgálva a népi ellenőrzési bizottság megállapította, hogy bár az étkeztetésben részesülő tanulók száma növekedett az elmúlt két és fél év során, az nem éri el az országos átlagot. amíg országosan az általános iskolások ötvenhárom százaléka részesült étkeztetésben, addig borsodban ez az arány alig haladja meg a negyvenöt százalékot.

foglalkozott a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság a tanteremek világításával is. mint megállapította: az általános iskolák negyven százalékában a világítás felső értéke eléri a maximálisan megjelölt négyszáz lux fényerősséget. /mti/

bas/tné/ká/gw pr

11.13 110883 1444

--

sb0021 4 180 mtib1021

balesetek

1983. augusztus 11.- cegléd belterületén egy kereszteződésben egy motorkerékpáros elütötte lengyel zoltán 36 éves gépész, helyi lakos kerékpárost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár vezetője könnyebben sérült. a vizsgálat eddigi adatai szerint lengyel zoltán nem adta meg az elsőbbséget a motorkerékpárnak.

bács megyében, tiszakécske külterületén a tiszában tiltott helyen fürdött és a vízbe fulladt regdan istván 27 éves segédmunkás, kocséri lakos.

szolnok térségében, a tisza egyik holtágában fürdött és a vízbe fulladt biró istván 39 éves növénytermesztő szolnoki lakos. /mti/

ka/gw pr

11.13 110883 0687

--

sb0022 4 150 mtib1022

az őszi betakarítás küszöbén

1983. augusztus 11. - augusztus második hetében a mezőgazdasági üzemek készülnek az őszi betakarítási szezonra, amely elvéve - néhány gazdaságban - már meg is kezdődött.

az ország déli vidékein, a rosszabb vizgazdálkodási talajokon aratják a napraforgót, pergetik a szemeket. a fontos növényolajipari alapanyag az idén, a többi szántóföldi növényhez hasonlóan, korábban érett be, ám még hozzávetőleg 8-10 nap szükséges ahhoz, hogy a napraforgótáblákban országsszerte indithassák a gépeket. szeptember elején kezdődik a kukorica törése; a legkorábban érő fajták és a későbbi érésűek között az idén is jelentős - bár a tavalyinál kisebb - különbség mutatkozik, és így a gazdaságoknak lehetőségük lesz a betakarítási szezon széthúzására. a cukorrépa felszedésével a termelők várnak, az újabb esőzések ugyanis még javíthatnak a terméseredményeken. az első mérések szerint a növény cukortartalma magasabb a tavalyinál, ám a kedvezőtlen talajnedvesség miatt a répatest kisebb.

a gyümölcsöskertekben javában tart az őszibarack szüretelése. a különböző fajták meglehetősen összeértek, ebben is megmutatkozott, hogy a fáknek is nagy szükségük lett volna csapadékra. a nagy forróságban gyorsult az érés és sok esetben elmosódtak a különböző őszibarack-félék közötti érésbeli különbségek. az őszi alma szüretelésére is készülnek, hozzávetőleg 10-12 nap múlva indulhatnak a szedő-csapatok.

a nagy őszimunka előtti napokban a gépek már kint vannak a határban. most kapja meg a műtrágyát és a szervesztrágyát a talaj, és a takarménynövények betakarítására is nagy erőket mozgósítottak.
/mti/

11.17 ^{jf/gw} 110883 1645

--

sb0023 4 160 mtib1023 /közönségszolgálat/

műsorváltozás

1983. augusztus 11.- az omega együttes augusztus 13-ra meghirdetett tatabányai koncertjét - technikai okok miatt - augusztus 22-én rendezik meg. a megváltott jegyek erre a napra érvényesek.
/mti/

ka/gw pr

11.17 110883 0232

--

sb0024 4 150 mtib1024

öntözés számítógépes irányítással

1983. augusztus 11. - a balmazújvárosról tiszacsege felé vezető kövesút mellett csütörtökön átadták a tiszalöki öntözőrendszer k-4-es öntözőfürtjének számítógépes üzemirányító rendszerét. a rendszert a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködés keretében a két ország szakemberei közösen tervezték és valósították meg. a szovjetunióban és Magyarországon egyaránt megépült egy-egy nyílt csatornás öntözőfürt, amit számítógép által vezérelt telemechanikus rendszerrel irányítanak. a berendezés érzékelőit és telemechanikáját szovjet, a számítógépet és az illesztő egységeket, valamint a hidraulikákat magyar szakemberek fejlesztették ki és gyártották. a számítógépes irányítással a k-4-es öntözőfürtben lévő földekre takarékosabban lehet eljuttatni, illetve elosztani a vizet. mennyiségét a gazdaságok jelzett igényeinek megfelelően automatika szabályozza. /mti/

szü/éva/ká/gw pr

11.57 110883 0934

--

bel

- 18 -

1983.08.11.

sb0025 4 160 mtib1025

véget ért a „népek barátsága,, nyári egyetem

1983. augusztus 11. - pécsen csütörtökön zárult a „népek barátsága,, elnevezésű nemzetközi nyári egyetem, amely az idén jubilált: huszonötödik alkalommal rendezte meg a tit baranya megyei szervezete. a találkozóra tizenegy országból érkeztek hallgatók. záróeseményként piros viaszpecséttel ellátott diplomát kaptak.

a tit országos elnöksége a jubileum alkalmából a társulat aranykoszorus jelvényével tüntette ki a „népek barátsága,, nyári egyetemet, amelynek az elmúlt negyedszázad alatt öt és fél ezer hallgatója volt a világ minden részéből.

a pécsi universitas - nevéhez híven - a népek közötti megértést és közéletet szolgálja a tudományos ismeretterjesztés eszközeivel. békemozgalmi munkája elismerésül két ízben tüntette ki az országos béketanács. az idén eszmecsere szerveztek a prágai békekonferenciáról és a madridi európai találkozóról, valamint a béke és a kultúra kapcsolatáról. a nemzetközi hallgatóság az országos béketanácsnak küldött táviratában hitet tett a béke és a barátság eszméje mellett.

ez egyébként az egyetlen politikai jellegű nyári egyetem az országban. ennek megfelelően a külföldi vendégek olyan programokban vehettek részt, amelyek révén megismerkedhettek a mai magyar valósággal: hazánk gazdasági, társadalmi és politikai helyzetével, valamint nemzetközi kapcsolatainkkal. /mti/

igó/bné/ká/gw pr

12.06 110883 1417

--

bel

- 19 -

1983.08.11.

sb0026 4 180 mtib1027 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1983. augusztus 11. - az országos meteorológia intézet jelenti csütörtökön 12 órakor

sokfelé zápor, zivatar

szárazföldünk legnagyobb részén meleg az idő. a legészakibb vidékeket árasztotta el a hűvös levegő, s ez ott felhősödést és esőt is okoz. borult, esős időt jelentenek még ukránja és a keleti-kárpátok térségéből, valamint dél-franciaországból is. európa többi részén ugyanakkor még mindig sok a napsütés, és helyi záporok, zivatarok alakulnak ki.

szerdán országunkban többnyire napos idő volt. délután többfelé megnőtt a gomolyfelhőzet, és helyenként zápor és zivatar alakult ki. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 2 mm között volt, de a budai hegységben és a mátrában 6-8 mm is előfordult. a hőmérséklet csúcserőke szerdán 27 és 32 fok között volt. csütörtök hajnalra 13-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtti szinte mindenütt napos idő volt és gyorsan emelkedett a hőmérséklet. 11 órakor 23-26 fokot mértek az országban.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 23.6 fok volt, ez 2.5 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

csütörtökön 12 órakor budapesten 26 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1008 mbár, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete csütörtökön 11 órakor síófoknál 23 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, sokfelé várható zápor, zivatar. az északnyugati, északi szél, amely többfelé élénk, zivatarok idején pedig átmenetileg viharos lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 14 - 19, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 26 - 31 fok.

várható időjárás budapesten péntek reggelig:

délutánról időnként erősen megnövekszik a felhőzet és ismét várható zápor, zivatar. a mérsékelt északi szél zivatar idejére átmenetileg megerősödik. a hőmérséklet késő este 24, hajnalban 18 fok körül lesz.

várható időjárás a balatommál csütörtök estig:

a változó irányú szél csak kissé élénkül meg. délután megnövekszik a gomolyfelhőzet és helyi zápor, zivatar lehetséges. a hőmérséklet csúcserőke 27 - 28, a késő esti hőmérséklet 22 - 24 fok körül várható. a tó 23 fokos. /folyt.köv./ mz
13.15 110883 2371

--

sb0027 4 180 mtib1028 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól keddig:

a hét végén gyakran befelhősödik az ég, többfelé kialakulhatnak záporok, zivatarok. a zivatarok idején megerősödik az északi, északnyugati szél. a jövő hét elején egyre több lesz a napsütés.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 13 és 18 fok között lesz. a legmagasabb nappali hőmérséklet 24 és 29 fok között várható.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 362 cm, a víz hőmérséklete 18,0 fok. /mti/

mz sn
13.19 110883 0638

--

sb0028 4 180 mtib1029

gyujtogatót itéltek el győrt

1983. augusztus 11. - gyujtogató felett itélkezett csütörtökön a győri megyei bíróság. varga gyula 29 éves dunaszigeti lakos, aki régóta haragban áll szomszédjával, annak telkén már több alkalommal okozott tüzet. legutóbb egy szénakazlat gyujtott fel a szomszéd udvarában, amiért 10 hónap elzárásra itélték. szabadulása után néhány hét múlva - 1982 őszén szalmából készített és meggyujtott tüzosóvát dobott át szomszédja telkére. az újabb kísérletből nem keletkezett tűz.

a győri megyei bíróság annak ellenére, hogy kár nem keletkezett, a csütörtöki tárgyaláson egyévi szabadságvesztésre itélte varga gyulát, amit fogházban kell letöltenie. emellett a közügyek gyakorlásától négy évre eltiltották. az ítélet jogerős. /mti/

csér/sza/ká/gw ár

13.26 110883 0796

--

sb0029 4 150 mtib1030

megvalósulnak az agrárpari egyesülés programjai

1983. augusztus 11. - a hajdusági agrárpari egyesülés taggazdaságai teljesítették a hatodik ötéves terv időarányos célkitűzéseit, és lerakták az alapjait a programok további sikeres megvalósításának. erről adtak számot az egyesülés igazgatóságának vezetői csütörtökön debrecenben, a hajdu-bihar megyei párt- és tanácsi végrehajtó bizottság együttes ülésén. mint kiemelték: a következő időszak fő feladata a gabona- és vnyusprogram teljesítése. főképpen a vágóállat-termelés növekszik. ezt a korábban megépült sertéstelepek rekonstrukciója, továbbá az évi ötezer tonna kibocsátásu hajduszoboszlói új hage-sertéstelep megépítése teszi lehetővé.

a közös üzemi szolgáltatások keretében tavaly nyolcezer hektáron hajtottak végre meliorációt, s az idén hasonló nagyságu területen növelik a talaj termőképességét. a debreceni konzervgyárral közösen r-11-es számítógép-központot hoztak létre. a számítógépes szaktanácsadásnak köszönhető, hogy a növekvő termésátlagok ellenére sem emelkedett a műtrágyafelhasználás. a taggazdaságok kilenc keverőüzemét integráló takarmányszolgáltatás keretében évente mintegy 240 ezer tonna különböző tápot gyártanak.

H

az energiatakarékosság jegyében olaj helyett földgázzal fűtik a balmazújvárosi és a nagyhegyesi baromfitelepeket, s olyan integrált agrokémiai rendszert hoznak létre, amely a hage egész területén megoldja a műtrágya- és vegyszertárolást, lehetővé teszi folyékony műtrágya készítését és kijuttatását a talajvizsgálati térképek alapján. /mti/

szü/éva/ká/gw ár

13.38 110883 1577

-. -

sb0030 4 160 mtib1031 /felhasználható: 15 órától!/
bezárult a sárospataki nyári kollégium

1983. augusztus 11. - a tizenkettedik alkalommal megrendezett sárospataki nyári kollégium csütörtökön délután ünnepséggel zárult. a magyarok világszövetsége, az anyanyelvi konferencia védnöksége és sárospatak városa szervezte egyhónapos tanfolyam tizenkilenc országból hetvenhét 14-18 éves, külföldön élő magyar származású fiatal vett részt, mélyítette magyar nyelvi ismereteit, és tájékozódott a magyar művelődés kérdéseiről.

a hallgatók heti öt napon át délelőttönként három órát a magyar nyelv tanulásával, gyakorlásával töltöttek, napi egy tanóra anyaga pedig a magyarságismeret volt, amelyben hazánk földrajzáról, történelméről, a magyar irodalomról, népművészetről, műalkotásokról és zenéről hallgattak előadásokat. a záróünnepségen dr. ujszászy kálmán professzor, a nyári kollégium védnöke mondott beszédet, ezt követően a hallgatók magyar nyelvű verses, táncos, zenés műsort adtak. a kollégium aulájában kiállítás nyílt a patakon készült himzések, kerámiákból, fafaragásokból, játékokból.

a nyári kollégium hallgatói pénteken négy napos országjáró kirándulásra indultak. /mti/

tre/tné/ká/mz -ár

13.39 110883 1174

#

-. -

sb0031 4 180 mtib1032 /közönségszolgálat/
nagyvásártelepi jelentés

1983. augusztus 11. - élénk forgalom, szilárd árak várhatók a hétvégére a zöldség-gyümölcs piacokon. kielégítő lesz a nyári burgonya, a főzöhagyma, a paradicsom, a paprika, a leveszöldségek és a gyümölcsök felhozatala. megfelelő mennyiségben kínálnak eladásra fejeskáposztát, vöröskáposztát, főzötököt és kifejtőbabot. továbbra is keresett cikk a kelkáposzta, a sárgahüvelyű zöldbab és a tisztított karfiol. sárgarépa, gyökér, karalábé és gumós zeller minden piacon kapható lesz, s padlizsán, patisszon és zukkini is színesíti a zöldségválasztékot. élénk kereslet várható a fehér almaalakú paprika, és a méretes uborka iránt. új cikként jelent meg a piros paradicsompaprika. lesz elég fokhagyma, csöves kukorica, kapor és petrezselyemzöldje is. bőséges marad a gyümölcsfélék kínálata. a hét végén tovább tart a görögdinnye-vásár, nyári alma, nyári körte, szilva, szőlő, ringlő minden mennyiségben kapható a piacokon, s jó az őszibarack és a sárgadinnye felhozatala is.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak augusztus 12-én a következőképpen alakulnak: a nyári burgonya 6-9, a főzöhagyma 4-6, a fokhagyma 50, a fejeskáposzta 7, a vöröskáposzta 12, a kelkáposzta 15-24, a főzötök 8, a patisszon 20, a zukkini 16, a paradicsom 6-8, az uborka 12-16, a tölteni való paprika 6-18, a hegyespaprika 14, a karalábé 18 forint kilogrammonként. a sárgarépa 6-8, gyökér 10-14, a kapor és a petrezselyemzöld 1,50 forint csomónként. a fokhagyma darabja 2-3 forint, a gumós zelleré 4, a zöld tengericső 4 forint. a nyári almának 8-16, a körtének 7, a szőlőnek 16-26, a ringlőnek 12-16, a vörösszilvának 7-10, az őszibarcknak 12-24, a sárgadinnyének 16, a görögdinnyének 6,50, a champignon gombának 66, a laska gombának 52-62, a kovászolt uborkának 26, kapros káposztának 12 forint kilója. a tojás darabja 1,70 forint. /mti/

f gy/bam/mz sn

15.08 110883 1871

#

-. -

sb0032 4 150 mtib1034 /közönségszolgálat/

nemzetközi motoros találkozó

1983. augusztus 11. - péntektől vasárnapig szőlőliget és vác lesz a színhelye a 7. pannónia nemzetközi motoros találkozóknak és az országos turamotoros találkozóknak. a rendezvény keretében a hazai és külföldi motorosok sportbemutatókon, vetélkedőkön, baráti találkozókon, kulturális műsorokon és motoros felvonuláson vesznek részt. /mti/

f gy/bam/mz sn

15.24 110883 0400

--

sb0033 4 150 mtib1035 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai előrejelzés

1983. augusztus 11. - fronthatásra a következő napokban nem kell számítanunk, a hétvégi szélerosódástól eltekintve viszonylag nyugodt időszak elé nézünk, a hőmérséklet az évszaknak megfelelően alakul. a délutáni záporok, zivatarok nem veszik különösebben igénybe szervezetünk alkalmazkodóképességét. kellemetlen lehet viszont az, hogy egy-egy napra erősen megnövekszik a levegő nedvességtartalma, fülledtté válik az idő. ez fokozza a melegérzetet, nehezebbé, szaporábbá válik légzésünk, és a párologtatás biztosítása nagyobb terhet ró szívünkre. emiatt hamarabb elfáradunk, levertség, fejfájás, idegesség vehet erőt rajtunk. könnyíthetünk magunkon gyümölcslevek, üdítőitalok fogyasztásával, de emellett gondoskodnunk kell az izzadás során elvesztett só pótlásáról is. /mti/

f gy/bam/mz sn

15.31 110883 0838

H

--

sb0034 4 150 mtib1036 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. augusztus 11. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

fülledt meleg idő délutáni záporokkal, zivatarokkal. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 14, 19 fok.

csehszlovákia:

időnként megnövekszik a felhőzet, szórványosan várható zápor, zivatar. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

szovjetunió:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, eleinte többfelé várható zápor, zivatar. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

románia:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, eleinte még többfelé várható zápor, zivatar. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

jugoszlávia:

meleg idő délutáni záporokkal, zivatarokkal. a hőmérséklet pénteken kora délután 27, 32, szombaton hajnalban 15, 19 fok. /mti/

f gy/bam/mz sn

15.41 110883 1078

H

--

sb0035 4 130 mtib1037 /felhasználható: 19 órától/

országos ifju gárda szemle zalaegerszegen

1983. augusztus 11. - csütörtökön megkezdődött zalaegerszegen a xii. országos ifju gárda szemle. a kisz zászlóbontásával egyidőben megalakult szervezet legjobbainak hagyományos seregszemléjét a díszteréren nyitották meg.

a több mint 700 résztvevőt - köztük egy ndk-ban dolgozó szakmunkásokból álló szakaszt - varga sabján lászló, a kisz kb titkára köszöntötte. a háromnapos vetélkedő a menetdalversennyel kezdődött. pénteken reggel az alaki versennyel folytatódik a program. délelőtt az ifju gárda helyzetével, tevékenységének eredményeivel és aktuális feladataival foglalkozó szakmai tanácskozássra kerül sor. ezt a legnagyobb erőpróba, a házigazda város környékén lebonyolítandó harci tura követi. ennek során 50 kilométer utat tesznek meg erdei és mezői ösvényeken a 19 megyét és a fővárost képviselő gárdisták, s közben számos elméleti és gyakorlati feladatot is megoldanak. a menetelés után a résztvevők kis csoportokban zalai községekbe látogatnak, ahol baráti találkozókra ismerkednek a helyi kisz-ekkel. a vasárnap a pihenésé, a szórakozásé lesz. látványos bemutatókat ígér a sport- és honvédelmi nap, amelyre zalaegerszeg közkedvelt szabadidő-központjában, a gébárti tónál kerül sor. a verseny eredményhirdetését és a záróünnepélyt 19 órakor az alsóerdei szemletáborban tartják. /mti/

tas/kné/ká/mz sn

15.51 110883 1378

--

sb0036 4 150 mtib1038 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. augusztus 11. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	26,
london	25,
oslo	16,
stockholm	20,
helsinki	27,
berlin	24,
varsó	26,

H

leningrád	25,
moszkva	27,
kijev	23,
prága	28,
bécs	29,
róma	30,
madrid	29,
belgrád	29,
bukarest	25,
szófia	25,
athén	30 fok.

/mti/ fgy/kö bam sn
15.52 110883 0484

--

sb0037 4 160 mtib1039 /felhasználható 17 órától/

iparművészek kiállítása szombathelyen

1983. augusztus 11. - két iparművész, lőrincz etel textiltervező és sárkány kata kerámikus alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön szombathelyen, a derkovits gyula teremben. lőrincz etel funkcionális textiljeivel eddig egy önálló és több kollektív tárlaton szerepelt. mostani szombathelyi kiállítására tizenháromféle anyagot hozott, amelynek egy részét a decsi háziipari szövetkezetben szőtték meg. sárkány kata kerámiái máztalanok, de tökéletesen vízhatlanok. kilencven különböző kerámiatárgyat mutatja be szombathelyen. a kiállítás augusztus 20-ig tekinthető meg. /mti/

Lér/mné/kö ká sn
15.57 110883 0642

H

--

sb0038 4 130 mtib1040 /felhasználható: 17 órától!/
 csongrád és szentes város együttműködése

1983. augusztus 11. - csongrád városban csütörtökön együttes ülést tartott a 22.000 lakosu csongrád és a 35.000 lakosu szentes tanácsának végrehajtó bizottsága. a két város egymástól alig 12 kilométerre fekszik, lényegében a tiszta folyó választja el a két települést. tanácsai, intézményei, vállalatai között a kapcsolatok egy-egy kérdés megoldására már évekkel ezelőtt kialakultak, de az együttműködés szervezetté a párt-és tanácsi vezetők koordinációs megbeszéléseinek rendszerével 1982. óta vált.

a két tanácsi végrehajtó bizottság az együttműködés további lehetőségeit tekintette át mostani ülésén. az elhangzottak szerint a közművelődési intézmények közösen szerveznek koncerteket, kiállításokat, irodalmi műsorokat mindkét városban. a városgazdálkodási vállalatok közötti tapasztalatcseréket követően megkezdődött az anyag-és alkatrészkölcsönzés, egyes gépek egy helyen történő javítása. a szentesi kenyérüzem rekonstrukciójának ideje alatt csongrádból szállítanak kenyeret a szomszédos városba.

a jövő feladatai között határozták meg a pályaválasztást segítő kölcsönös üzemlátogatásokat, az éves közművelődési naptárak egyeztetését, a magánlakásépítés támogatására a kölcsönös tájékoztatást az építőanyagkészletekről, az idegenforgalmi szálláshelyek összehangolt kihasználását. a lakosság jobb kereskedelmi ellátása érdekében termékcserét szerveznek.

az együttműködés további erősítése érdekében a két város vezetői a jövőben évenként tekintik át a feladatokat, a lehetőségeket. /mti/

dé/f/ká/mz sn

16.02 110883 1582

--

sb0039 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/
 vonatpótló autóbuszok

1983. augusztus 11. - pályafelújítási munkálatok miatt herend és városlőd-kislőd között augusztus 15-től 18-ig a budapest déli pályaudvarról 6.20, 11.55, illetve 13.10 órakor és a szombathelyről 10.00, 11.15, 12.53, illetve 13.14 órakor induló vonatok helyett autóbuszok közlekednek. az autóbuszokon a megváltott vasuti menetjegyek érvényesek. /mti/

bi/pá/sl/mz sn

16.04 110883 0405

--

sb0040 4 180 mtib1042 /közönségszolgálat/
 forgalmi változások

1983. augusztus 11. - a főinform jelenti, hogy csatornaépítés miatt teljes szélességben lezárták a xiii. kerületi katona józsef utcát, a rajk lászló utca és a hegedüs gyula utca között.

ugyancsak teljes szélességben lezárták a szabadságharcosok utját ujbudán, a madridi utca és a tél utca között, s ezért a 120-as autóbusz terelő útvonalon jár. a terelőútvonal mindkét irányban: tito utca-tél utca-nap utca-széchenyi tér-berni utca-madridi utca-szabadságharcosok utja.

pénteken kábelfektetés miatt felbontják a xi. kerületi tétényi uton - a benzinkutnál - a szakasits árpád ut felé haladó szélső forgalmi sávot. /mti/

sr/tr/-ár/mz sn

16.05 110883 0688

--

sb0041 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. augusztus 11.

trabant limousin hycomat	budapest	971
trabant hycomat combi	budapest	71
trabant limousin	budapest	17473
	debrecen	12690
	győr	16760
trabant combi	budapest	7253
	győr	3446
wartburg limousin	budapest	9499
	győr	5445
wartburg de lux	budapest	12469
	győr	7350
wartburg de lux tolótetős	budapest	2842
wartburg limousin tolótetős	budapest	1826
wartburg tourist	budapest	4454
	győr	1625
skoda 105 s	budapest	6991
	debrecen	5352
	győr	5832
skoda 120 l	budapest	13796
	debrecen	8553
	győr	9854
skoda 120 gls	budapest	304
lada 1200	budapest	23272
	debrecen	15633
	győr	8419
lada 1300 s	budapest	9939
	debrecen	6822
	győr	2535
lada 1500	budapest	8770
	debrecen	5960
	győr	2674
lada combi	budapest	4664
	debrecen	2628
moszkvics	budapest	12143
polSKI fiat 126 p	budapest	16587
	győr	4926
polSKI fiat 1500	-	3532
dacia	budapest	15533
	debrecen	6991
	budapest	2803

zasztava
/mti/ fgy/kö bam sn
16.09 110883 2195

H

--

sb0042 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

hétvégi határforgalom

1983. augusztus 11. - a tourinform jelzése szerint rendkívül nagy forgalom várható az ausztriai határátkelőhelyeken. szomszédunkban a következő hétfő munkaszüneti nap lesz, s várhatóan már péntek délelőtt megindul a vendégjárás, és eltart kedd délelőttig. így az átkelőhelyeken hosszabb-rövidebb várakozásra kell számítani.

a jugoszláv határállomásokon mintegy fél óra várakozási idővel lehet majd átjutni. a román határon biharkeresztesnél és nagylaknál lesz az átlagosnál lassabb az áthaladás.

csehszlovákia felé rajka, komárom, parassapuszta határátkelőnél körülbelül 20 perces várakozási idővel kell számolni. /mti/

f gy/bam/mz sn

16.16 110883 0687

--

sb0043 4 160 mtib1045

a székesfehérvári városi tanács vb ülése

1983. augusztus 11. - elkészült a székesfehérvárott fellelhető képzőművészeti alkotások leltára; számbavették az épületeken belül található képeket, domborműveket, kisplasztikákat, a szabadtéren elhelyezett szobrokat, kompozíciókat. mint a városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén elmondták, a leltár birtokában jobban szervezhető a védelmük, megoldható tervszerűen ütemezett karbantartásuk. a felmérés szerint a legelhanyagoltabbak a köztéri, illetve az épülethomlokzatokon elhelyezett kőszobrok, éppen ezért ezekre a jövőben fokozott gondot fordítanak. kötelezik a tulajdonosokat, sőt az adott épületben tevékenykedő intézményeket is a karbantartásukra. gondatlanság miatt gyakran károsodnak az épületeken belül elhelyezett képzőművészeti alkotások, a köztereken a tulburjázott növényzet rejti a szobrokat, az épületeken belül pedig nem ritkán hirdetőtáblákat, falújságokat helyeznek el a szomszédságukban.

H

a közeljövőben két új szoborral is gazdagodik a dunántúli nagyváros: felállítják stremeny géza diszkutját, a kossuth utcában pedig medgyessy ferenc „táncosnő”, című alkotását helyezik el. a géza tér helyreállítása után végleges helyére kerül meszlényi jános impozáns géza nagyfejedelem szobra. /mti/
dáv/kö kz sn

16.20 110883 1302

.-

sb0044 4 150 mtib1046

szerszámport koordináló társaság alakult

1983. augusztus 11. - a hazai szerszámmellátás javítására, a konvertibilis szerszámporttal való ésszerűbb gazdálkodásra, szocialista beszerzési lehetőségeink bővítésére szerszámport koordináló társaság alakult az ipari minisztérium kezdeményezésére. a társaságnak tagja valamennyi hazai szakosított szerszámgyártó vállalat, külkereskedők: a fer. union és a metalimpex, a belföldi forgalmazó: a gép- és szerszámmértékesítő vállalat, valamint a gépipari technológiai intézet.

különbéle szerszámanyagokból, forgácsoló- és forgácsmentesen alakító szerszámokból, kézi- és köszörű-szerszámokból a hazai vállalatok évente általában több mint 50 millió dollár értékben vásárolnak tőkés országokból. ezzel a hazai szükségleteknek csaknem egyharmadát fedezik, egyes szerszámokból azonban még így is időnként hiány keletkezik. az eddigieknél jobb ellátáshoz a társaság tagjai a bel- és külkereskedelmi munka javításával, a hazai gyártmányok választékának bővítésével és a szerszámkölcsonzés megszervezésével kívánnak hozzájárulni, amivel egyben jelentősen mérsékelhetik a szerszámokra fordított konvertibilis kiadásainkat. az erőteljesebb piackutatás és a kereskedelmi szervezet korszerűsítése mellett ehhez a technikát hívták segítségül. a jövőben a külkereskedelmi vállalatokhoz beérkező minden egyes igényt megvizsgál a gépipari technológiai intézet számítógépe aszerint, hogy a behozni kívánt szerszámmal azonos vagy hasonló rendeltetésű gyártanak-e itthon, vagy valamely szocialista országban. a számítógépes vizsgálat eredményéről tájékoztatják a megrendelőt.

a társaság szerszámgyártó tagjai arra vállalkoznak, hogy szabad kapacitásaikkal - ha a technológiájuk engedi - az eddigieknél erőteljesebben járulnak hozzá a hazai igények kielégítéséhez. ugyanakkor - mivel a külkereskedelmi információk minden tagvállalat rendelkezésére állnak - fejlesztéseiknél figyelembe veszik, hogy melyek azok a keresettebb szerszámok, amelyek gyártására vállalkozhatnak. emellett a társaság tagjai az ellátás további

javítására keresik a nemzetközi együttműködés lehetőségét is, elsősorban a kgst-n belül.

a szerszámport koordináló társaság megalakulásáról szóló szerződést csütörtökön írták alá az ipari minisztériumban. /mti/

be/tr/sl/mz ie

16.24 110883 2306

.-

sb0045 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

vizhőmérsékletek

1983. augusztus 11.

fekete-tenger /szovjet partvidék/	23 fok,
fekete-tenger /bolgár, román partvidék/	22 fok,
égei-tenger	25 fok,
adriai-tenger /olasz partvidék/	22 fok,
adriai-tenger /jugoszláv partvidék/	22 fok,
földközi-tenger /olasz partvidék/	26 fok,
földközi-tenger /francia partvidék/	25 fok,
földközi-tenger /spanyol partvidék/	26 fok,
balti-tenger	18 fok.

a duna budapestnél 18, a balaton siófoknál 23 fok.

/mti/ fgy/kö bam sn
16.25 110883 0583

///

.-

sb0046 4 160 mtib1048

hagyományörző népművészek és táncgyűttesek viii. országos találkozója - sajtótájékoztató

1983. augusztus 11. - az idén augusztus 27-28-án rendezik meg a hagyományörző népművészek és táncgyűttesek hagyományos országos találkozóját gödöllőn - jelentették be a rendező szervek csütörtökön gödöllőn tartott sajtótájékoztatóján. emondták azt is, hogy az idei országos fórumra - amelynek a gödöllői művelődési központ ad otthont - 18 magyar néptáncsoportot, 53 hazánkbeli, 15 erdélyi, 4 moldvai, 5 bukovinai népművészt várnak. valamennyien szakmai zsűri előtt mutatják be tánc-, ének- és hangszer tudásukat, s kapnak tanácsokat továbbfejlődésükhöz. a szölisták - a gödöllői szabadság, stromfeld és mosolygó lakótelepen - közönség előtt is fellépnek.

a néptánc és a népdal mellett a népi kultúrához szervesen hozzátartozó népi gyógymódok, hiedelmek ismertetése, bemutatása is szerepel a programban. a gyógyfüvekről, gyógynövényekről, a népi gyógyászatról, és gyógykészítésről orvosok tartanak előadásokat, a népmeséket, mondákat, regéket, népi hiedelmeket pedig galgamenti és palóc mesélőasszonyok adják elő, mutatják be.

a gödöllői hagyományörző találkozó két napján antikvár könyvekből, népművészeti kiadványokból, hanglemezekből, himző, szövő, kosárkötő-gyékényes, faragó, fazekas és hangszerkészítő mesterek munkáiból vásárt és kiállítást is rendeznek. az érdeklődők megtekinthetik a népművelési intézet eredeti néptáncfelvételeit, lehallgathatják még kiadatlan magnófelvételeit: dunántuli, alföldi, erdélyi, bukovinai, moldvai népdalokat másolhatnak át saját magnójukra.

a kétnapos találkozó alkalmából a gödöllői galériában emlékkiállítást nyitnak kós károly születésének 100. évfordulója tiszteletére, az almeleti fotógalériában pedig az erdélyi kutvölgyi mihály fafaragásait láthatják az érdeklődők. /mti/

gál/fe/kz/mz ie

16.54 110883 1866

H

--

sb0047 4 160 mtib1049

szilágyi imre grafikus kiállítása vácrott

1983. augusztus 11. - szilágyi imre grafikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön vácrott, a madách imre művelődési központban. a hajduböszörményben élő művésznek ezúttal színes linómetszete és egyéb nyomdai eljárással készült munkája került közönség elé.

a kiállítás szeptember 5-ig tart nyitva. /mti/

gál/fe/kz/mz ie

16.57 110883 0395

--

sb0048 4 160 mtib1050

richard kriesche kiállítása

1983. augusztus 11. - richard kriesche osztrák videoművész munkásságát bemutató kiállítás nyílt csütörtökön a dorottya utcai kiállítóteremben.

kriesche az 1970-es évek elején tűnt fel kísérleteivel és akcióival, amelyekkel a videotechnika gyakorlati alkalmazásának és a művészetben való felhasználásának lehetőségeit kutatja. a kiállításon 29 fotó látható. az elsők arról az időszakról tanuskodnak, amikor a művész azt vizsgálta, hogyan hat az emberekre, ha egy zártláncu videoképernyőn önmagukat látják viszont. egy másik képsor, az emberi szobrok sorozat, szinte szociológiai vizsgálat, amellyel kapcsolatban kriesche munkacsoportjával kelet-stájerországi parasztcsaládokat keresett fel. a mostani kiállításon videokazetták és egy televízió segítségével a közönség elé tárják többek között krieschének azt a kísérletét, amellyel bebizonyította, hogy a mozgássérült gyermekek videofoglalkoztatása gyógyászati segédeszköz is lehet.

a megnyitó alkalmából richard kriesche előadást tartott munkásságáról. a kiállítás szeptember 3-ig látható. /mti/

t cs/kö bc ie
17.07 110883 1114

As

--

sb0049 4 130 mtib1051 /közönségszolgálat/

ujra megnyilt a pákozdi muzeum

1983. augusztus 11. - újra megnyilt az 1848-as pákozdi győzelem emlékművénél létesített muzeum, amely naponta 10-18 óra között fogadja az érdeklődőket. a muzeumot felújították, kibővítették.
/mti/

tr/-ár/mz ie

17.09 110883 0259

--

sb0050 4 130 mtib1052 /embargó: 18.30 óráig!/
benke valéria látogatása bács-kiskun megyében

1983. augusztus 11. - benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnöke bács-kiskun megyébe látogatott. elsőként - szerdán - kalocsát kereste fel. ott gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke és szvorény jános, a városi pártbizottság első titkára fogadta. benke valéria elsőként a kalocsa-környéki községek tanácselnökeivel folytatott eszmecsere a közigazgatási munkákról, a duna-menti települések helyzetéről, majd pedig nicolas schöffner magyar származású francia szobrász kalocsai szülőházát, illetve a művész által a városnak ajándékozott kibernetikus szobrokból rendezett állandó kiállítást tekintette meg.

csütörtökön, a látogatás második napján baján folytatódott benke valéria bács-kiskun megyei programja. papp györgy, a városi-járásai pártbizottság első titkára köszöntötte a vendéget, aki ezt követően a város tanácsának vezetőivel találkozott, s beszélgetett a település életéről, fejlődéséről, lakóinak áldozatkész társadalmi munkájáról, amelynek fontos szerepe van az új uszoda építésében, a gázvezeték- és a csatorna-hálózat bővítésében. ezt követően a finomposztó vállalatot kereste fel benke valéria. nagy jení igazgatóhelyettes és teleky zoltánné párttitkár mutatta be az egymilliárd forintos költséggel felújított gyárat. mint elmondták, ennek eredményeként megkétszereződött a vállalat termelése, és az itt készült kelmeiket már tíz országba exportálják. a látogatás következő állomása a bajai tanítóképző főiskola volt. ott gaszner istván főigazgató kalauzolásával megtekintette többek között az audiovizuális oktatótermekeket és a nyelvi laboratóriumot. benke

As

valéria utja végül a bajai mezőgazdasági kombinát vaskuti építőtáborába vezetett. simon gyula vezérigazgató és nagy lászló kisz-titkár tájékoztatta a nagyüzem tevékenységéről, a fiatalok nyári foglalkoztatásáról, s kalauzolta a jól felszerelt építőtáborban, amelyben kéthetenkénti váltással az idén 800 fiatal dolgozott, illetve dolgozik. /mti/

lász/bné/kö kz ie
17.21 110883 2073

--

sb0051 4 160 mtib1053

a bábuk különös világa

1983. augusztus 11. - a vigadó galériában csütörtökön kiállítás nyílt, a bábuk különös világa címmel.

a tárlaton az állami bábszínház több száz válogatott „műtárgya”, - bábok, díszletek, kellékek - nemcsak a színház utóbbi évtizedének színes életét mutatja be, hanem négy művész: ország lili, bródy vera, koós iván és ambrus imre, a bábszínház tervezőinek gazdag munkásságát is.

a vigadó galériában újra viszontláthatja a közönség a fából faragott királyfi néhány jelenetét, a csongor és tünde, a szentivánéji álom, a csodálatos mandarin egy-egy részletét, s találkozhat háry jánossal, petruskával, hüvelyk matyival, jános vitézzel, kököjszivel és bobojszával.

a kiállítást tóth dezső művelődési miniszterhelyettes nyitotta meg. a megnyitót követően az állami bábszínház művészei a vásári bábkomédiák című produkciójukat mutatták be. a bábok - a tárlat idején - szeptember 4-ig minden hétfőjén életre kelnek. augusztus 13-án és 14-én is a vásári bábkomédiák, 19-20-án az elvarázsolt egérkisasszony, 26-27-én a piroska és a három kismalac, szeptember 2-én és 3-án pedig jános vitéz története elevenedik meg a díszletek között. /mti/

t cs/kö bc ie
17.26 110883 1201

As

--

sb0052 4 180 mtib1056 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. augusztus 11. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

meleg marad az idő

hazánkban ma a keleti országrészben többfelé erősen megnövekedett a gomolyfelhőzet, és délután elszórtan záporok, zivatarok keletkeztek. a hőmérséklet csúcserőke 26 és 30 fok között alakult.

várható időjárás az ország területén holnap estig:

időnként erősen megnövekvő felhőzet, főként az időszak első felében várható záporok, zivatarok. az északnyugati, északi szél többfelé megélénkül, a dunántúlon erős széllelkések is lesznek. a hőmérséklet hajnalban 14, 19, holnap kora délután 26 és 31 fok között valószínű.

várható időjárás budapesten holnap délutánig:

eleinte erősen felhős idő, zápor, zivatar valószínű. később csökkenő felhőzet. az északi szél néha élénk, a zivatar idején erős lesz. a hőmérséklet hajnalban 17, kora délután 29 fok körül várható.

előrejelzés a balaton térségére holnap reggelig:

mérsékelt /10-15 km/ó/, időnként élénk /25 km/ó/ északkeleti szél várható. éjszakai zivatar valószínűsége kicsi /20 százalék/. a hőmérséklet hajnalban 15, 17 fok körül lesz.

a tó vize síófoknál 24 fokos.

/mti/ kö ie

18.41 110883 1376

A

--

sb0053 4 150 mtib1059

felszíni gyalogosforgalom az örs vezér térenél

1983. augusztus 11. - péntek reggeltől két helyen engedélyezik a gyalogosok felszíni átkelését az örs vezér téri csomópontnál. a közelmúltban megkezdődött az itteni gyalogos aluljáró lépcsőinek felújítása, ami a lejárat résznél a forgalom korlátozásával jár. az ebből adódó torlódás csökkentésére a felújítási munkák idején a metró-végállomástól a villamos-végállomásig, innen pedig a sugár áruházzal melletti autóbusz, illetve hűv-állomáshoz a jelzőlámpával ellátott gyalogos átkelőhelyen engedélyezett a felszíni közlekedés. amíg a rendelkezés érvényben marad, addig a járműveknek tilos a jobbra kanyarodás a kerepesi útról a fehér útra, ezt most a dobi úton érhetik el. /mti/

fgy/pá/kö ie
19.09 110883 0750

--

sb0054 4 180 mtib1061

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

sb0001 intézkedések az ... /1. rész/
sb0002 intézkedések az ... /2. rész/
sb0003 gazdaságosabb öntözés
sb0004 hirdessenek tervpályázatot /1. rész/
sb0005 hirdessenek tervpályázatot /2. rész/
sb0006 magyar tv-produkciók
sb0007 ifju vezetők vii. országos ...
sb0008 iránytaxi a belvárosban
sb0009 kóhalom volt - ismét vár áll ...
sb0010 megkezdődik az egységes ...
sb0011 befejeződött a zsonai ...
sb0012 szedik a csabagyöngyét
sb0013 zakóexport
sb0014 napkollektorok a madárvártán
sb0015 rehabilitációs üzem turkevén
sb0016 debrecen: naponta 40 ezer ...
sb0017 szállító és kereskedelmi ...
sb0018 bodza-bogyó exportra
sb0019 pantomim-premier
sb0020 a borsod megyei nebulése
sb0021 balesetek
sb0022 az őszi betakarítás küszöbén
sb0023 műsorváltozás
sb0024 öntözés számítógépes irányítás

do

bel

- 40 -

1983.08.11.

sb0025 véget ért a „népek barátsága”,
sb0026 időjárásjelentés /1. rész/
sb0027 időjárásjelentés /2. rész/
sb0028 gyújtogatót ítélték el győzött
sb0029 megvalósulnak az ...
sb0030 bezárult a sárospataki ...
sb0031 nagyvásártelapi jelentés
sb0032 nemzetközi motoros találkozó
sb0033 orvosteorológiai előrejelzés
sb0034 a környező országok időjárása
sb0035 országos ifju gárda szemle
sb0036 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0037 iparművészek kiállítása
sb0038 csongrád és szentes város ...
sb0039 vonatpótló autóbuszok
sb0040 forgalmi változások
/folyt.köv./ mz
21.03 110883 1406

..-

sb0055 4 180 mtib1062

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 autó-sorszámok
sb0042 hétfégi határforgalom
sb0043 a székesfehérvári városi ...
sb0044 szerszámpimport-koordináló ...
sb0045 vízhőmérsékletek
sb0046 hagyományörző népművészek ...
sb0047 szilágyi imre grafikus ...
sb0048 richard kriesche kiállítása
sb0049 újra megnyitott a pákozdi muzeum
sb0050 benke valéria látogatása
sb0051 a bábuk különös világa
sb0052 időjárásjelentés
sb0053 felszíni gyalogosforgalom
sb0054 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0055 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

bel

- 41 -

1983.08.11.

szerkesztette: fehér péter
sebestyén tibor
izsák erika

- v é g e -

/mti/ mz/kö
21.04 110883 0775

as

..-

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/1

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 12. bel p é n t e k

sb0001 4 160 mtib1001

megújuló nemzetiségi nyelvoktatás /1. rész/

1983. augusztus 12.- a nyelvoktató iskolák továbbfejlesztéseként a következő években a nemzetiségi területeken ugynevezett kétnyelvű oktatást vezetnek be - tájékoztatták az mti munkatársát a művelődési minisztérium illetékesei. ez azt jelenti, hogy az egy tantárgyas nyelvi oktatás helyett az alsó tagozatban a környezetismeret, az ének-zene, valamint az osztályfőnöki órák, a későbbiekben pedig a felső tagozaton a történelem és a földrajz tananyagának tanítása nemzetiségi nyelven történik majd. arra törekszenek, hogy az anyanyelv a tanórán és az iskolán kívüli nevelésben is jelentős szerepet kapjon. ezzel az új oktatási formával egyszerre lehet a nemzetiségi nyelvet ápolni, valamint a felsorolt tantárgyak ismeretanyagát elsajátíttatni úgy, hogy a fiatal ne második nyelvként tanulja anyanyelvét, hanem aktív befogadója, használója legyen annak. ennek a folyamatnak egyik feltétele, hogy a tanuló már a családban kapjon indítást az anyanyelv elsajátítására. emellett fontos tényező az is, hogy a nyelvtudást s annak használatát a társadalom nagyobb mértékben igényelje és ismerje el.

baranya, bács-kiskun és vas megyékben a kijelölt német, horvát és szlovén nemzetiségi iskolákban már az elmúlt években folytak kísérletek a kétnyelvű tanítással kapcsolatban: ezek bebizonyították, hogy mind a nyelv elsajátításában, mind az oktató-nevelő munkában jó eredményeket lehet elérni ezzel a módszerrel. a tapasztalatokat felhasználva, a nemzetiségi szövetségekkel összefogva az országos pedagógiai intézetben

